

O STROGOM VASPITANJU

Ukoliko je roditelj jako strog prema detetu i kritikuje ga i kažnjava za svakakve sitnice i nema razumevanja za njegove slabosti ali i potrebe i mogućnosti i prezahtevan je i neempatičan, tada se može desiti da dete razvije takvu adaptaciju da izbegava odgovornost i prebacuje je na druge, usled straha od krivice i kazne koju očekuje od drugog a i od sopstvene savesti (u koju je introjekrovan sud roditelja). Jer budući da nije osetio razumevanje roditelja onda kada je grešio, sada i sam tako strogo postupa ka sebi jer nije izgradio kapacitet za samorazumevanje a isto to očekuje i od drugih ukoliko pogreši. Tako da on može zbog toga stalno izbegavati odgovornost, ili negirati svoju odgovornost i prebacivati je na drugog i biti drzak a sve to zbog velikog često i nesvesnog straha od odgovornosti i krivice. Ali u isto vreme on može biti i prezahtevan prema samom sebi i preodgovoran u smislu da teži perfekcionizmu, da preterano se daje na bilo kom polju u kome ima neku dužnost, bilo da je u pitanju posao, roditeljstvo, pomoć prijatelju ili šta god drugo. Međutim, ovde je problem osim toga što dovodi do velikog preopterećenja, i to što je motivacija za ovakvo delanje ne toliko autentična želja koja ide iz ljubavi i zrele odgovornosti i posvećenosti, već najvećim delom dolazi od anksioznosti i straha od greške i krivice. Tako da čovek se stalno boji da će biti nešto strašno i ako nešto malo pogreši ili da sebi oduška, da život ili drugi ka njemu neće imati razumevanja, kao što nije imao ni roditelj, onda kada je on bio mali.

Suzana Plavanjac, pedagog škole